

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2000 M. GRUODŽIO 28 D. ĮSAKYMO NR. 375 „DĖL EKOLOGINIO ŽEMĖS ŪKIO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2018 m. balandžio 5 d. Nr. 3D-204

Vilnius

P a k e i č i u Ekologinio žemės ūkio taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375 „Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo“:

1. Pakeičiu 3 punktą ir jį išdėstau taip:

„3. Šios taisyklės taikomos sertifikavimo įstaigoms, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai, ūkio subjektams (fiziniams asmenims ir (arba) Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, ar kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtiems juridiniams asmenims arba kitoms organizacijoms ar jų padaliniais (toliau – fizinis ir (arba) juridinis asmuo), ketinantiems užsiimti arba užsiimantiems ekologine gamyba visuose gamybos, paruošimo ir platinimo etapuose: ekologiško produkto pirminės gamybos, jo saugojimo, perdirbimo, transportavimo, pardavimo ar tiekimo galutiniam vartotojui, ženklinimo, reklamos, importo, eksporto ir subrangos veiklos.“

2. Pakeičiu 4.6 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.6. **ekologinės gamybos ūkis** – sertifikavimo įstaigos kontroliuojamas ekologinę gamybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus atitinkantis ūkio subjektas.“

3. Pakeičiu 4.11 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.11. **nedidelis ekologinės gamybos gyvulininkystės ūkis** – ūkio subjektas, kuris laikosi ekologinės gamybos reikalavimų ir einamaisiais metais sertifikavimo įstaiga sertifikuoja iki 100 jo sutartinių gyvulių;“.

4. Pakeičiu 8¹ punktą ir jį išdėstau taip:

„8¹. Ūkio subjektai, pageidaujantys ne pirmą kartą sertifikuoti tos pačios rūšies ūkinius gyvūnus, iki einamųjų metų paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškų be vėlavimo priėmimo dienos pildydami paraišką Tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėse nustatyta tvarka turi Paraiškų priėmimo informacinės sistemos tam skirtoje skiltyje pažymėti ketinamą sertifikuoti ūkinių gyvūnų rūšį. Jei ūkio

subjektai ūkinių gyvūnų rūšies nepažymi, jie turi teisę sertifikavimo įstaigai iki einamųjų metų spalio 15 d. pateikti raštu prašymą, kuriame turi būti nurodomos objektyvios ūkinių gyvūnų nepažymėjimo paraiškoje priežastys. Sertifikavimo įstaiga, jos vadovo nustatyta tvarka įvertinusi nurodytas priežastis, nusprendžia, ar einamaisiais metais tą ūkinių gyvūnų rūšį sertifikuoti.“

5. Pakeičiu 14 punktą ir jį išdėstau taip:

„14. Sertifikavimo įstaiga kasmetines augalininkystės, gyvulininkystės, bitininkystės pirminės ekologinės gamybos ūkių patikras atlieka iki einamųjų metų spalio 15 d.“

6. Pakeičiu 17¹ punktą ir jį išdėstau taip:

„17¹. Sertifikavimo įstaiga leidimams (dėl neekologinės gamybos būdu užaugintos sėklos sėjimo ir (arba) augalų dauginamosios medžiagos naudojimo; dėl atrajotojams sintetinių A, D ir E vitaminų naudojimo; dėl toje pat valdoje esančiuose inkubatoriuose ir augyklose ekologiškų ir neekologiškų žuvų jauniklių auginimo; dėl toje pat valdoje ekologinės ir neekologinės suaugusių žuvų (nebeauginamų inkubatoriuose ir augyklose) gamybos; dėl pereinamojo laikotarpio tvenkiniams sutrumpinimo; dėl leidimo didinti ekologiškai laikomų ūkinių gyvūnų bandą ar pulką neekologiškai išaugintais ūkiniais gyvūnais; dėl leidimo atlikti veiksmus siekiant pagerinti ūkinių gyvūnų saugumą, sveikatą, gerovę ir higieną; dėl leidimo naudoti neekologiškas žemės ūkio kilmės maisto sudedamąsias dalis, kurios neįtrauktos į reglamento (EB) Nr. 889/2008 IX priedą; dėl leidimo sklypams sutrumpinti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpį; dėl leidimo sutrumpinti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpį ūkio subjektams panaudojus ekologiškai gamybai neleistiną produktą; dėl leidimo valdyti ekologiškus ir neekologiškus augalininkystės ūkius toje pat vietovėje vienu metu; dėl leidimo auginti ūkyje ekologiškai ir neekologiškai tokių pat rūšių ūkinius gyvūnus; dėl leidimo esant didelio masto nelaimėms; dėl leidimo rišti galvijus nedidelių ekologinės gamybos gyvulininkystės ūkių tvartuose) gauti nustato ūkio subjektams prašymų, dokumentų ir kitos susijusios informacijos pateikimo tvarką bei savo interneto svetainėje nurodo pateikimo tvarką ir kokius dokumentus ir (arba) įrodymus turi būti pateikiami. Pateiktą informaciją vertina ir leidimus išduoda sertifikavimo įstaiga.

Nesant galimybės įsigyti pakankamai norimos veislės bei rūšies ekologinės gamybos būdu užaugintos sėklos ir (arba) augalų dauginamosios medžiagos, remdamasi VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro, administruojančio ekologiškų sėklų duomenų bazę, pateikta rekomendacija, sertifikavimo įstaiga, suderinusi su Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM), gali einamųjų metų sausio–vasario mėn. išduoti bendrą leidimą einamaisiais metais sertifikuotuose pagal ekologinės gamybos reikalavimus plotuose naudoti

neekologiškai užaugintą sėklą ir (arba) dauginamąją medžiagą. Šis leidimas skelbiamas sertifikavimo įstaigos interneto svetainėje.“

7. Pakeičiu 20 punktą ir jį išdėstau taip:

„20. Nutrūkus sertifikavimo įstaigos vykdomai ekologinės gamybos kontrolei, ekologinės gamybos plotams pereinamasis laikotarpis taikomas iš naujo.“

8. Pakeičiu 21¹ punktą ir jį išdėstau taip:

„21¹. Visi ūkio subjektai, sertifikuojantys ekologinę gamybą, naudodamiesi Žemės ūkio ministerijos informacine sistema (ŽŪMIS) (internetu prieiga – <https://zumis.lt>) arba raštu kasmet turi pateikti informaciją (už ankstesnius metus, sudarytą Ekologinės gamybos ūkio veiklos žurnalo lentelės „Augalininkystės, gyvulininkystės produkcijos apskaita“ ir buhalterinės apskaitos dokumentų pagrindu) sertifikavimo įstaigai einamaisiais metais iki sausio 15 d. apie visą praėjusiais metais užaugintą / pagamintą ekologinės gamybos būdu ir patiektą rinkai produkciją, nurodydami produkto rūšį, pavadinimą, kiekį ir turimos produkcijos likučius.“

9. Pakeičiu 22 punktą ir jį išdėstau taip:

„22. Ekologinės gamybos ūkio subjektai turi reguliariai pildyti atskiru žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintą Ekologinės gamybos ūkio veiklos žurnalą, kuris turi būti pateikiamas sertifikavimo įstaigos ar kitų su ekologinės gamybos kontrole susijusių kontroliuojančių įstaigų darbuotojų prašymu.“

10. Pakeičiu 24 punktą ir jį išdėstau taip:

„24. Mažmeninės prekybos veikla, kaip ji apibrėžiama 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2002 L 31, p. 1), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2017 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2017/745 (OL 2017 L 117, p. 1), 3 str. 7 dalyje, užsiimantiems ūkio subjektams, kurie parduoda supakuotus ir paženklintus ekologiškų produktų ženklais ir (arba) kitomis ekologinės gamybos nuorodomis produktus tiesiogiai galutiniam vartotojui ar naudotojui, netaikoma prievolė turėti sertifikavimo įstaigos išduotą patvirtinamąjį dokumentą. Šiuo atveju ekologiškų produktų pardavimas arba perdavimas turi vykti toje vietoje, kur sandėliuojami (saugomi) produktai, tuo pat metu esant mažmeninės prekybos veikla užsiimančiam ūkio subjektui arba jo pardavėjams ir galutiniam vartotojui (pirkėjui). Prievolė turėti sertifikavimo įstaigos išduotą patvirtinamąjį dokumentą taikoma ūkio subjektams, kurie gamina, ruošia, sandėliuoja (išskyrus sandėliavimą pardavimo galutiniam vartotojui vietose)

ekologiškus produktus arba juos importuoja iš trečiosios šalies, arba dėl tokios veiklos sudaro sutartį su trečiąja šalimi.“

11. Papildau 24¹ punktu:

„24¹. Ūkio subjektams atliekant nuotolinę prekybą naudojantis viena ar daugiau nuotolinio ryšio priemonių (pvz: užsisakant paštu, internetu, telefonu, faksu) privaloma viso ekologiškų produktų pirkimo proceso metu teikti privalomo ekologiškų produktų ženklavimo informaciją. Ūkio subjektai patys pasirenka privalomo ekologiškų produktų ženklavimo informacijos teikimo formą ir būdus.“

12. Papildau 26¹ punktu:

„26¹. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atsakinga už ekologiškų produktų ženklavimo kontrolę prekyboje.“

13. Pakeičiu 28 punktą ir jį išdėstau taip:

„28. Ūkio subjektui einamaisiais metais paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškoje nepažymėjus iki deklaravimo pabaigos konkretaus lauko, kuris praėjusiais metais buvo pažymėtas stulpelyje „Pageidaujami sertifikuoti laukai pagal ekologinei gamybai keliamus reikalavimus“, arba sertifikavimo įstaigą informavus apie atsisakymą šį lauką sertifikuoti, šis to paties ūkio subjekto laukas galės būti einamaisiais metais sertifikuojamas, jeigu ūkio subjektas sertifikavimo įstaigai iki einamųjų metų rugsėjo 15 d. raštu pateiks prašymą, kuriame nurodys objektyvias nepažymėjimo priežastis. Sertifikavimo įstaiga, jos vadovo nustatyta tvarka įvertinusi nurodytas priežastis, nuspręs, ar einamaisiais metais tą lauką sertifikuoti.“

14. Pakeičiu 31 punktą ir jį išdėstau taip:

„31. Sertifikavimo įstaiga kasmet ŽŪM iki kovo 1 d. pateikia apibendrintą informaciją apie praėjusiais metais sertifikuotų ūkio subjektų tiek užaugintą, tiek patiektą rinkai arba saugomą sandėliuose pirminę produkciją, nurodydama produkto rūšį, pavadinimą, kiekį, kainą ir pagal poreikį kitą su ŽŪM suderintą susijusią informaciją.“

15. Pakeičiu 37 punktą ir jį išdėstau taip:

„37. Sertifikavimo įstaigos kontroliuojamuose laukuose (išskyrus daugiamečių augalų ir vaistažolių laukus) turi būti parengta ir įgyvendinama šiam ūkininkavimo būdui tinkama sėjomaina arba augalų kaita, privalomai pasirenkant taikyti vieną iš šių priemonių:

37.1. žaliajame pūdyje auginti pupinius augalus arba jų mišinius su migliniais ir (arba) bastutiniais augalais. Mišiniuose turi vyrėti šie pupiniai augalai: barkūnai, dobilai, esparcetai, liucernos, paprastieji gargždeniai. Šiame papunktyje nurodyti augalai kiekviename sertifikavimo įstaigos kontroliuojamame lauke turi būti auginti bent vieną kartą per penkerių metų laikotarpį (penkeri metai pradedami skaičiuoti nuo 2015 m., vėliau kas penkerius metus

skaičiuojami nauji laikotarpiai). Tokie plotai sertifikavimo įstaigos sertifikuojant įvardijami kaip „žalioji pūdytas“;

37.2. auginti:

37.2.1. vienmečius augalus: facelijas, lęšius, lubinus, pupas, seradėles, sojas, vikius, žirnius;

37.2.2. daugiamečių pupinių žolių augalus: barkūnus, dobilus, esparcetus, liucernas, paprastuosius gargždenius;

37.2.3. bet kokius augalus mišinyje su šių taisyklių 37.2.2 papunktyje nurodytais augalais, tačiau 37.2.2 papunktyje nurodyti daugiamečių pupinių žolių augalai turi būti vyraujantieji ir pasėti einamaisiais metais ne vėliau kaip iki liepos 10 d. bei auginami visą auginimo sezoną einamaisiais metais ne trumpiau kaip vieną kartą per penkerių metų laikotarpį (penkeri metai pradedami skaičiuoti nuo 2015 m., vėliau kas penkerius metus skaičiuojami nauji laikotarpiai). Daugiametės pupinės žolės galima įsėti į paselį su pagrindine kultūra kaip įsėlį, o ateinančiais metais auginti kaip pagrindinę kultūrą. Daugiamečių pupinių žolių ar jų mišinių pasėliuose leidžiamas ūkininkų gyvūnų ganymas, pašarų gamyba, daugiamečių žolių sėklos derliaus nuėmimas.“

16. Pakeičiu 40.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„40.3. tręšdami sertifikuojamus laukus tirštuoju mėšlu, pusiau skystuoju mėšlu, skystuoju mėšlu arba srutomis, rengti tręšimo planą (kuriems tai privaloma atlikti pagal Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo reikalavimus) bei jo laikytis;“.

17. Pakeičiu 40² punktą ir jį išdėstau taip:

„40². Dirvožemio tyrimų atlikti nebūtina tuose sertifikuotuose plotuose, kuriuose ekologinės gamybos plotų dirvožemio tyrimai ūkio subjekto tikrinimo metu buvo atlikti ne anksčiau kaip prieš penkerius metus akredituotoje konkrečioms tyrimams atlikti arba leidimą turinčioje šiuos tyrimus atlikti laboratorijoje (pH_{KCl}, judriojo fosforo, judriojo kalio kiekių ir organinės anglies (humuso)).“

18. Pakeičiu 42¹ punktą ir jį išdėstau taip:

„42¹. Laukuose turi būti sodinama / sėjama dauginamoji medžiaga ar sėkla, atitinkanti dauginamajai medžiagai ir sėklai nustatytus teisės aktų reikalavimus, tačiau leidžiama sėti savo valdos sertifikuotuose pagal ekologinės gamybos reikalavimus plotuose užaugintą produkciją. Jei sertifikavimo įstaiga sertifikuodama nustato, kad sodinama / sėjama neatitinkanti šio punkto reikalavimų medžiaga ar sėkla (išskyrus 2018 m. sėją), ji tokį lauką įvardija kaip lauką, kuriame „nesilaikoma dauginamajai medžiagai keliamų reikalavimų.“

19. Pakeičiu 44.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„44.2. šių taisyklių 21¹ papunktyje nustatyta tvarka ūkio subjekto pateiktą informaciją apie lauke gautą derliaus kiekį palyginusi su mažiausiu ekologiškos produkcijos derliaus pagal skirtingas augalų rūšis kiekiu (kuris skelbiamas sertifikavimo įstaigos interneto svetainėje) nustato, kad derliaus kiekis mažesnis, toks laukas įvardijamas kaip „ypatingai mažas derlius“, o jeigu derliaus kiekio nepateikta arba jis lygus nuliui – toks laukas įvardijamas atitinkamai kaip: „derliaus nėra“ arba „nenuimtas derlius.“

20. Pripažįstu netekusiu galios 48 punktą.

21. Pripažįstu netekusiu galios 49 punktą.

22. Pakeičiu 69 punktą ir jį išdėstau taip:

„69. Triušininkystės produkcija gali būti ženklinama kaip susijusi su ekologine gamyba, jei iš neekologinės gamybos ūkio subjekto įsigyti neekologiškai laikyti triušiai buvo laikomi ekologinės gamybos ūkyje ne mažiau kaip 3 mėnesius nuo jų įsigijimo arba sertifikavus ekologinę gamybą ir naujai triušių vadai pradėjus taikyti ekologinės gamybos teisės aktų ir šių taisyklių šio skyriaus reikalavimus.“

23. Pakeičiu 86 punktą ir jį išdėstau taip:

„86. Ūkinių gyvūnų mėšlas turi būti sudarytas iš jų ekskrementų ir augalų mišinio arba kraiko mišinio.“

24. Pakeičiu 92 punktą ir jį išdėstau taip:

„92. Suaugę elniniai gyvūnai turi būti įsigijami iš ekologinės gamybos ūkių. Jeigu nėra šių galimybių, elniniai gyvūnai gali būti įsigijami ir iš neekologinės gamybos ūkio subjektų, tačiau elninius gyvūnus laikantis ūkio subjektas privalo turėti įrodymus, kad nebuvo galimybės įsigyti elninių gyvūnų iš ekologinės gamybos ūkių, ir įrodymus pateikti sertifikavimo įstaigos kontrolieriaus prašymu.“

25. Pakeičiu 105.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„105.2. pereinamojo laikotarpio pašarais. Pereinamojo laikotarpio pašarų procentinė dienos raciono dalis gali sudaryti iki 30 proc. Jei pereinamojo laikotarpio pašarai yra iš to paties sertifikuoto ūkio subjekto, kuriame auginami elniniai gyvūnai, ši procentinė dalis gali būti padidinta iki 100 proc.“